

**ΠΡΟΤΑΣΗ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΧΑΡΤΑ
ΤΗΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΤΟΥ 21^{ΟΥ} ΑΙΩΝΑ**

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2001

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

A. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

B. ΤΟΠΙΚΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

Γ. ΑΡΧΕΣ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ

Δ. ΑΡΧΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Ε. ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΣΤ. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

Ζ. ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΗ ΘΕΣΗ ΤΩΝ ΑΙΡΕΤΩΝ

Η. ΣΧΕΣΕΙΣ ΚΡΑΤΟΥΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

I. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΑ- ΕΠΟΠΤΕΙΑ

II. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΑ

III. ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

IV. ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΥΓΚΛΙΣΗΣ

**Θ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΧΑΡΤΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ**

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

Λαμβάνοντας υπόψη:

- ✓ *Τις επιταγές του Συντάγματος της Ελληνικής Δημοκρατίας που καθορίζουν την αποκέντρωση και την τοπική αυτοδιοίκηση ως θεμελιώδεις οργανωτικές αρχές του Κράτους, κατοχυρώνουν το πεδίο δράσης των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, την διάθρωσή τους σε δύο βαθμούς, τη διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια και το περιεχόμενο της εποπτείας που ασκεί το Κράτος*
- ✓ *Τις επιταγές του Ευρωπαϊκού Χάρτη Τοπικής Αυτονομίας ο οποίος έχει κυρωθεί από την Ελλάδα και αποτελεί, σύμφωνα με τον ορισμό του άρθρου 28, παρ. 1 Συντ. κείμενο του ελληνικού δικαίου με αυξημένη τυπική ισχύ και δεδομένου ότι ο Ευρωπαϊκός Χάρτης Τοπικής Αυτονομίας συμπυκνώνει τις αρχές του ευρωπαϊκού θεσμικού πολιτισμού σχετικά με την τοπική αυτοδιοίκηση, προσδιορίζει το περιεχόμενο της έννοιας της Τοπικής Αυτονομίας ως δικαίωμα και ικανότητα διαχείρισης «σημαντικού μέρους δημοσίων υποθέσεων», καθορίζει τις αρχές που διέπουν την άσκηση των αρμοδιοτήτων και την θέση των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης στο πολιτικό και διοικητικό σύστημα των κρατών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης*
- ✓ *Τις κατακτήσεις και την θέση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στο πολιτικό και διοικητικό σύστημα των Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τον ρόλο της Αυτοδιοίκησης στην Τοπική και Περιφερειακή Ανάπτυξη, όπως καθορίζεται άλλωστε, τα τελευταία χρόνια, και από την λειτουργία της Επιτροπής Περιφερειών*

- ✓ *Την θέση και τον ρόλο που επιφυλάσσεται στην Τοπική Αυτοδιοίκηση στο πλαίσιο των αρχών και των κατευθύνσεων της δημοκρατικής διακυβέρνησης που υιοθετεί η Ευρωπαϊκή Ένωση,*
- ✓ *Τις κατακτήσεις της Ελληνικής Τοπικής Αυτοδιοίκησης τις δύο τελευταίες δεκαετίες σε θεσμικό, οργανωτικό και πολιτικό επίπεδο,*
- ✓ *Την ανάγκη να εφαρμόζονται σταθερές και διαρκείς πολιτικές βελτίωσης των δομών και λειτουργιών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και της Δημόσιας Διοίκησης.*
- ✓ *Την προοπτική να αναβαθμιστεί ο ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε νέες δημόσιες πολιτικές που έχουν επίκεντρο την ποιότητα ζωής του ανθρώπου στην πόλη και την ύπαιθρο και την κινητοποίηση των τοπικών αναπτυξιακών δυνάμεων*
- ✓ *Την αναγκαιότητα της δημοκρατικής πολιτικής ανάπτυξης μέσα από την ενίσχυση του θεσμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στο πολιτικό και διοικητικό σύστημα της χώρας*
- ✓ *Την υποχρέωση να αναπτυχθούν νέες σύγχρονες δομές δημοκρατικής οργάνωσης των πολιτικών και διοικητικών θεσμών που θα εμπεδώνουν την διαφάνεια, την χρηστή, την κοινωνικά ευαίσθητη και αποτελεσματική διοίκηση και να ενθαρρύνουν τη συμμετοχή των πολιτών στη λήψη των αποφάσεων.*

Διαμορφώνουμε τον Ελληνικό Χάρτη Τοπικής Αυτοδιοίκησης που αποτελεί:

- ✓ ***Την συμφωνία αρχών και στόχων για την αναβάθμιση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, την ενίσχυση του ρόλου και τον εκσυγχρονισμό των δομών της.***
- ✓ ***Το πολιτικό και θεσμικό πλαίσιο ενός δεκαετούς Επιχειρησιακού Σχεδίου που θα οικοδομήσει την Ελληνική Τοπική Αυτοδιοίκηση του 21^{ου} Αιώνα.***

Α.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΟΜΗ

1. Η Διοικητική Δομή της χώρας καθορίζεται με γνώμονα την επιτελική λειτουργία των κεντρικών οργάνων του Κράτους, την λειτουργία του δημοκρατικού προγραμματισμού, την προώθηση της ολοκληρωμένης τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης και την αποτελεσματική άσκηση της διοίκησης πλησιέστερα στον πολίτη, λαμβάνοντας υπόψη το Σύνταγμα, τον Ευρωπαϊκό Χάρτη Τοπικής Αυτονομίας και τον παρόντα Ελληνικό Χάρτη Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Για τον καθορισμό της Διοικητικής Δομής λαμβάνονται υπόψη οι γεωγραφικές και δημογραφικές ιδιαιτερότητες της χώρας

2. Στα κεντρικά όργανα της Κρατικής Διοίκησης, την Κυβέρνηση και στα Υπουργεία, ανήκει ο καθορισμός των γενικών προγραμματικών στόχων για κάθε επιμέρους Δημόσια Πολιτική, η άσκηση της συνταγματικά προβλεπόμενης εποπτείας και ειδικά του ελέγχου νομιμότητας στην τοπική αυτοδιοίκηση καθώς και ο συντονισμός των αποκεντρωμένων διοικητικών μονάδων και των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

3. Στα Περιφερειακά όργανα της Κρατικής Διοίκησης ανήκει :

- ✓ Η εξειδίκευση των γενικών προγραμματικών στόχων και η υλοποίησή τους στο επίπεδο της Περιφέρειας,
- ✓ Η άσκηση της συνταγματικά προβλεπόμενης εποπτείας στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης
- ✓ Ο συντονισμός της εφαρμογής των γενικών προγραμματικών στόχων από τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου και δευτέρου βαθμού

- ✓ Η άσκηση των αρμοδιοτήτων που δεν ανήκουν στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης

4. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση οργανώνεται σε δύο βαθμούς το επίπεδο των οποίων καθορίζεται με νόμο. Μεταξύ των δύο βαθμών τοπικής αυτοδιοίκησης υφίστανται σχέσεις συνεργασίας και συναλληλίας οι οποίες οργανώνονται με την ανάθεση αρμοδιοτήτων και τις προγραμματικές συμφωνίες καθώς και με τον συντονισμό κοινών δράσεων.

5. Τα όρια των οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης κάθε βαθμού καθώς και το επίπεδο στο οποίο οργανώνεται κάθε βαθμός τοπικής αυτοδιοίκησης καθορίζονται με Νόμο.

Η ερμηνευτική διάταξη του άρθρου 101 του Συντ. σχετικά με τις νησιώτικές περιοχές έχει εφαρμογή και στην παρούσα παράγραφο.

B. ΤΟΠΙΚΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

1. Στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης ανατίθεται η κατά το Σύνταγμα Διοίκηση των τοπικών Υποθέσεων την οποία ασκούν στο πλαίσιο της διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας χωρίς να περιορίζεται η ελευθερία δράσης και πρωτοβουλίας.

Η κατά το Σύνταγμα Διοίκηση των τοπικών Υποθέσεων συνίσταται στο δικαίωμα και την ικανότητα της διεύθυνσης και ρύθμισης των τοπικών υποθέσεων, όπως ορίζεται στο άρθρο 3, παρ. 1 του Ευρωπαϊκού Χάρτη Τοπικής Αυτονομίας.

Το δικαίωμα της διεύθυνσης των τοπικών υποθέσεων συνίσταται

- ✓ Στην ελευθερία των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης να αποφασίζουν, με τα αιρετά τους Συμβούλια, τους άμεσους,

μεσοπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους για την προστασία, ανάπτυξη και συνεχή βελτίωση των συμφερόντων της τοπικής κοινωνίας

- ✓ Στην ικανότητα των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης να λαμβάνουν τις αποφάσεις που είναι αναγκαίες για την υλοποίηση αυτών των στόχων.

Η εφαρμογή των αποφάσεων που λαμβάνονται στο πλαίσιο της διεύθυνσης των τοπικών υποθέσεων ανήκει στην ευθύνη εκτελεστικών αιρετών οργάνων που κατευθύνονται από τις αποφάσεις των Συμβουλίων και ελέγχονται από αυτά.

Η διοικητική ευθύνη για την υλοποίηση αυτών των αποφάσεων ανήκει στις υπηρεσίες των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, διακρινόμενη από την πολιτική ευθύνη που ανήκει στα αιρετά εκτελεστικά όργανα του Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Το δικαίωμα ρύθμισης των τοπικών υποθέσεων συνίσταται στην αρμοδιότητα θέσπισης κανονιστικών διατάξεων για την οργάνωση και λειτουργία των υπηρεσιών που παρέχει και των δράσεων που ασκεί ο οργανισμός τοπικής αυτοδιοίκησης προς τους κατοίκους της περιοχής του. Οι εν λόγω κανονιστικές διατάξεις θεσπίζονται στο πλαίσιο των γενικότερων ρυθμίσεων που ορίζει ο νόμος ή οι κανονιστικές Πράξεις της Κεντρικής Διοίκησης.

2. Με βάση το περιεχόμενο της Διοίκησης των Τοπικών Υποθέσεων, ο νόμος καθορίζει τις αρμοδιότητες που ασκούν οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δευτέρου βαθμού για τις ακόλουθες τοπικές δημόσιες πολιτικές:

2.1 **Ανάπτυξης**, ιδίως,

- ✓ Σχεδιασμός, δημιουργία και διαχείριση ή συμμετοχή στη διαχείριση υποδομών για την στήριξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας σε όλους τους τομείς της τοπικής οικονομίας
- ✓ Προώθηση πολιτικών για την Απασχόληση στο πλαίσιο της τοπικής αγοράς εργασίας

- ✓ Διαμόρφωση και υλοποίηση πολιτικών για τον τουρισμό, την αγροτική ανάπτυξη και την παροχή υπηρεσιών
- ✓ Σχεδιασμός, υποστήριξη και συμμετοχή στη διαχείριση των τοπικών φυσικών πόρων και των πηγών ενέργειας.

2.2. Απασχόλησης, ιδίως,

- ✓ Προώθηση προγραμμάτων για την απασχόληση στο πλαίσιο της τοπικής αγοράς εργασίας,
- ✓ Προώθηση υπηρεσιών επαγγελματικής κατάρτισης και εκπαίδευσης, προσαρμόζοντας τον εθνικό και ευρωπαϊκό σχεδιασμό στις τοπικές ανάγκες και ιδιαιτερότητες.

2.3 Ποιότητα Ζωής, ιδίως,

- ✓ Εξασφάλιση και διαρκής βελτίωση των τεχνικών και κοινωνικών υποδομών στις πόλεις και τα χωριά
- ✓ Προστασία της δημόσιας υγείας
- ✓ Προστασία του καταναλωτή
- ✓ Εξασφάλιση ασφαλούς και υγιεινής κατοικίας
- ✓ Ενθάρρυνση και δημιουργία δομών για τη συμμετοχή του πολίτη στη λήψη των αποφάσεων και για την ενεργή συμμετοχή του στην οικονομική, κοινωνική και πολιτική ζωή της πόλης, του χωριού και της ευρύτερης περιοχής στην οποία διαβιώνει, εργάζεται και αξιοποιεί τον ελεύθερο χρόνο του

2.4 Περιβάλλοντος, ιδίως,

- ✓ Η εκπόνηση τοπικών τομεακών προγραμμάτων για την προστασία του φυσικού, αρχιτεκτονικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος στο πλαίσιο των περιφερειακών, εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών
- ✓ Ενεργή συμμετοχής στη διαδικασία καθορισμού χρήσεων γης, στον χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό
- ✓ Πολιτική για τους υδάτινους πόρους, την προστασία τους εδάφους και την καταπολέμηση της ρύπανσης

- ✓ Την διαχείριση των στερεών, υγρών και ειδικών αποβλήτων
- ✓ Την βελτιστοποίηση των τεχνικών υποδομών στους τομείς των οδικών δικτύων, των συγκοινωνιών και των μεταφορών
- ✓ Ειδικές πολιτικές για τις περιοχές που υπόκεινται σε ζημιογόνες παρεμβάσεις στο περιβάλλον προς όφελος του γενικού δημοσίου συμφέροντος, όπως περιοχές που αναπτύσσεται η εκμετάλλευση ορυκτού πλούτου ή πηγών ενέργειας καθώς και σε περιοχές που εγκαθίστανται μονάδες επεξεργασίας αποβλήτων

2.5. Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ιδίως,

- ✓ Σχεδιασμός και εφαρμογή πολιτικών για την ανάπτυξη υποδομών και υπηρεσιών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας κοινωνικής φροντίδας
- ✓ Ανάπτυξη του εθελοντισμού και της κοινωνικής αλληλεγγύης, δημιουργία τοπικών δικτύων κοινωνικής αλληλεγγύης, συμμετοχή των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης στον περιφερειακό και εθνικό σύστημα κοινωνικής αλληλεγγύης
- ✓ Προγράμματα προστασίας ευαίσθητων ομάδων πληθυσμού (ηλικιωμένοι, παιδιά, κ.ο.κ.)
- ✓ Προώθηση πολιτικών κοινωνικής φροντίδας για τις μειονότητες και τις ευαίσθητες κατηγορίες πληθυσμού στο πλαίσιο των τοπικών κοινωνιών.
- ✓ Εφαρμογή προγραμμάτων για την ένταξη των μεταναστών στην κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ζωή στο πλαίσιο της τοπικής κοινωνίας

2.6. Παιδείας και Τεχνολογίας, ιδίως,

- ✓ Διαχείριση και βελτίωση των υλικοτεχνικών υποδομών του εθνικού συστήματος Παιδείας
- ✓ Ανάπτυξη θεσμών διαρκούς εκπαίδευσης προώθηση προγραμμάτων εμπύχωσης των τοπικών κοινωνιών για να συμμετέχουν σε αυτούς
- ✓ Εξοικείωση του τοπικού πληθυσμού με τις κατακτήσεις της τεχνολογίας και της κοινωνίας της πληροφορίας.

- ✓ Ίδρυση και λειτουργία Μονάδων Προσχολικής Αγωγής και γενικότερα ο τομέας της προσχολικής αγωγής.
- ✓ Προγράμματα δημιουργικής απασχόλησης και ενισχυτικής διδασκαλίας στο πλαίσιο των εθνικών προγραμμάτων εκπαίδευσης

2.7. Πολιτισμού, ιδίως,

- ✓ Αναγνώριση, κατοχύρωση και προβολή του δικαιώματος όλων των πολιτών στον πολιτισμό
- ✓ Εφαρμογή πολιτικών για ανάδειξη του τοπικού πολιτισμού και την προβολή των σύγχρονων πολιτιστικών έργων που παράγονται σε τοπικό επίπεδο
- ✓ Προώθηση πολιτιστικών ανταλλαγών σε περιφερειακό, εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο
- ✓ Προώθηση της τοπικής πολιτιστικής δημοκρατίας με την ενθάρρυνση και προβολή της πολιτιστικής παράδοσης των επιμέρους κοινοτήτων που συνθέτουν την τοπική κοινωνία.
- ✓ Ανάπτυξη του πολιτιστικού τουρισμού

2.8 . Αθλητισμού, ιδίως,

- ✓ Ανάπτυξη και συντήρηση αθλητικών έργων και λειτουργία των αθλητικών εγκαταστάσεων
- ✓ Προώθηση προγραμμάτων ενίσχυσης του μαζικού αθλητισμού και του αθλητισμού στις ειδικές κατηγορίες πληθυσμού
- ✓ Διευκόλυνση και ενθάρρυνση όλων των πολιτών για συμμετοχή σε προγράμματα αθλητισμού και πρόσβαση στις αθλητικές εγκαταστάσεις.
- ✓ Προώθηση του σχολικού αθλητισμού

2.9. Πολιτικής Προστασίας, ιδίως,

- ✓ Οργάνωση σχεδίων αντιμετώπισης φυσικών και τεχνολογικών καταστροφών σε τοπικό και διατοπικό επίπεδο με την προώθηση και ενίσχυση του εθελοντισμού
- ✓ Διοργάνωση προγραμμάτων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των πολιτών
- ✓ Έλεγχος της τήρησης κανονισμών αντισεισμικής και αντιπυρικής προστασίας,
- ✓ Διοργάνωση μονάδων άμεσης παρέμβασης

2. 10. Ασφαλούς διαβίωσης των πολιτών, ιδίως ,

- ✓ Διαμόρφωση και άσκηση τοπικής πολιτικής για την ασφαλή διαβίωση
- ✓ Εκπόνηση και εφαρμογή προγραμμάτων πρόληψης της εγκληματικότητας
- ✓ Εκπόνηση και εφαρμογή προγραμμάτων πρόληψης από εξαρτησιογόνες ουσίες.
- ✓ Ανάπτυξη δομών πρόληψης και αλληλεγγύης προς τα θύματα της εγκληματικότητας και εμπέδωση του αισθήματος της ασφάλειας.

Γ.

ΑΡΧΕΣ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ

1. Για την κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ των κεντρικών και περιφερειακών οργάνων του Κράτους και της τοπικής αυτοδιοίκησης των δύο βαθμών εφαρμόζονται οι ακόλουθες αρχές:

1.1 **Η αρχή της εγγύτητας.** Μία αρμοδιότητα που μπορεί να ασκηθεί αποτελεσματικά στο πλησιέστερο στους πολίτες επίπεδο ανατίθεται στους πρωτοβάθμιους ΟΤΑ.

1.2. Η αρχή υποχρεωτικότητας και της αποκλειστικότητας. Κάθε ΟΤΑ υποχρεούται να ασκεί τις αρμοδιότητες που ο νομοθέτης του έχει αναθέσει. Την ίδια αρμοδιότητα δεν μπορεί να έχει και άλλος βαθμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Διοίκησης παρά μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις και υπό τις προϋποθέσεις που ορίζει ο νόμος καθώς και όταν αναθέσει ο κάτοχος της αρμοδιότητας σε άλλο επίπεδο με σύμβαση ή απόφαση ανάθεσης.

Δεν εμποδίζεται όμως η πρόβλεψη υποχρεωτικής γνωμοδότησης από κατώτερο ή ανώτερο βαθμό προκειμένου να επιτυγχάνεται ο συντονισμός ή η εναρμόνιση με προγράμματα τοπικής Ανάπτυξης «πρώτου» ή «δεύτερου βαθμού»

1.3. Η αρχή της πληρότητας. Μία αρμοδιότητα που ανατίθεται σε ένα επίπεδο τοπικής αυτοδιοίκησης πρέπει να διεκπεραιώνεται αποκλειστικά στο επίπεδο αυτό, δηλαδή για την ολοκλήρωσή της δεν θα απαιτείται και η συνδρομή άλλης Αρχής σε ανώτερο επίπεδο

1.4. Η αρχή της οικονομικής και λειτουργικής αυτάρκειας. Η άσκηση μίας αρμοδιότητας από ένα επίπεδο αυτοδιοίκησης πρέπει να συνεπάγεται τους ελάχιστα αναγκαίους πόρους και λειτουργικά μέσα.

1.5. Η αρχή της συνεργασίας. Όταν ένας ΟΤΑ δεν μπορεί να ασκήσει αρμοδιότητες που του ανήκουν υποχρεούται να συνεργαστεί με άλλους ΟΤΑ του αυτού επιπέδου. Μόνο όταν η συνεργασία δεν είναι δυνατή τότε η αρμοδιότητα ασκείται από το ανώτερο επίπεδο. Γιαυτό ο νόμος πρέπει να προβλέπει τις εξαιρετικές περιπτώσεις αναγκαστικής συνεργασίας.

1.6. Η αρχή του προγραμματισμού. Κατά την άσκηση των Δημοσίων Πολιτικών στις οποίες συμμετέχουν και οι ΟΤΑ, κάθε επίπεδο προγραμματίζει την άσκηση των δικών του αρμοδιοτήτων σε αρμονία με τις προγραμματικές κατευθύνσεις που για την ίδια Δημόσια Πολιτική έχει αποφασίσει το ανώτερο

επίπεδο (κατά σειρά: Τοπική Αυτοδιοίκηση, Περιφέρεια, Κυβέρνηση, Ευρωπαϊκή Ένωση)

1.7. **Η αρχή του συντονισμού.** Για να υλοποιηθεί η αρχή του προγραμματισμού η Κυβέρνηση διαμέσου των Περιφερειών συντονίζει τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Τα προγράμματα των πρωτοβάθμιων Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης οφείλουν να εναρμονίζονται με τα νομαρχιακά και περιφερειακά προγράμματα, χωρίς ασφαλώς να περιορίζεται η ελευθερία πρωτοβουλίας του κάθε επιπέδου.

Δ.

ΑΡΧΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

1. Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης εμπεδώνουν την **δημοκρατική αρχή** στη λειτουργία τους

1.1. Οι αποφάσεις στα συλλογικά όργανα λαμβάνονται με την αρχή της πλειοψηφίας ενώ παράλληλα κατοχυρώνεται η καταγραφή των απόψεων της μειοψηφίας

1.2. Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης υποχρεούνται να διαβουλεύονται με τους κατοίκους των περιοχών τους, τους συλλογικούς κοινωνικούς φορείς και τις ενδιαφερόμενες ομάδες πληθυσμού τόσο κατά την προεργασία κατάρτισης των προγραμμάτων δράσης και των κανονιστικών πράξεων όσο και κατά την λήψη πολιτικών ή διοικητικών αποφάσεων γενικού ενδιαφέροντος. Η διαβούλευση μπορεί να γίνεται είτε με την πρόσκληση προς τους ενδιαφερομένους για υποβολή προτάσεων ή παρατηρήσεων είτε με την

σύσταση διαρκών ή ειδικών ανοικτών επιτροπών στις οποίες συμμετέχουν οι ενδιαφερόμενοι φορείς ή εκπρόσωποι τους είτε με την διεξαγωγή Συνελεύσεων, τοπικών Δημοψηφισμάτων ή με κάθε άλλη πρόσφορη διαδικασία που προβλέπει ο νόμος ή καθιερώνει ο Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης στο πλαίσιο του νόμου

1.3. Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης θεσπίζουν Χάρτες Δικαιωμάτων των Πολιτών με τους οποίους περιγράφουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των πολιτών και των ίδιων των Οργανισμών για κάθε Υπηρεσία που παρέχεται από αυτούς. Στους Χάρτες Δικαιωμάτων περιγράφεται η διαδικασία παροχής της υπηρεσίας, ορίζονται τα βασικά χαρακτηριστικά της Υπηρεσίας, ορίζονται το ωράριο, ο τόπος και οι προϋποθέσεις της παροχής καθώς και οι κυρώσεις που συντρέχουν όταν παραβιάζεται ο Χάρτης των Δικαιωμάτων.

Στους Χάρτες Δικαιωμάτων κατοχυρώνεται οπωσδήποτε το Δικαίωμα Πρόσβασης όλων των κατοίκων στις Υπηρεσίες του Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης ανεξαρτήτως φύλου, φυλετικής, πολιτιστικής ή κοινωνικής ομάδας στην οποία ανήκει

2. Η λειτουργία των οργάνων και των Υπηρεσιών των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης βασίζεται στην **αρχή της νομιμότητας και της πολιτικής ευθύνης.**

2.1 Η αρχή της νομιμότητας επιβάλλει την υποχρέωση όλων των λειτουργών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, αιρετών και υπηρεσιακών, να τηρούν την κείμενη νομοθεσία, τους κανονισμούς και τις αποφάσεις που λαμβάνουν τα αρμόδια όργανα του Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης καθώς και τα όργανα της Δημόσιας Διοίκησης στο πλαίσιο της εποπτείας που ασκούν στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

2.2. Η αρχή της πολιτικής ευθύνης επιβάλλει την υποχρέωση των εκτελεστικών αιρετών οργάνων να υλοποιούν τις αποφάσεις των Συμβουλίων,

να υπακούουν στις κατευθύνσεις που παρέχουν οι προγραμματικές, κανονιστικές και διοικητικές αποφάσεις των Συμβουλίων, να λογοδοτούν ενώπιον των Συμβουλίων για την δράση τους σε τακτά χρονικά διαστήματα και όταν το ζητά το Συμβούλιο, κατοχυρώνοντας για τον σκοπό αυτό το δικαίωμα της μειοψηφίας να ελέγχει τις πράξεις των εκτελεστικών οργάνων.

2.3. Η αρχή της πολιτικής ευθύνης επιβάλλει την υποχρέωση των εκτελεστικών οργάνων να παρακολουθούν, να καθοδηγούν και να ελέγχουν την εφαρμογή των Αποφάσεων από τις υπηρεσίες του Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης χωρίς να υποκαθιστούν αυτές ή να παρεμβαίνουν στη λειτουργία τους

2.4 Οι υπηρεσίες εισηγούνται τα θέματα της αρμοδιότητάς τους ενώπιον των αρμοδίων για την λήψη των αποφάσεων οργάνων.

3. Η αρχή της διαφάνειας εφαρμόζεται σε όλες τις λειτουργίες των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

3.1. Όλες οι συνεδριάσεις των αιρετών οργάνων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης είναι δημόσιες και τα αρμόδια όργανα οφείλουν να λαμβάνουν μέτρα για την διευκόλυνση της πρόσβασης των πολιτών σε αυτές.

3.2. Οι αποφάσεις των οργάνων της τοπικής αυτοδιοίκησης κοινοποιούνται στους επικεφαλής των παρατάξεων που καταλαμβάνουν έδρες στο αντίστοιχο Συμβούλιο ταυτόχρονα με την δημοσίευση ή υποβολή τους για έλεγχο νομιμότητας.

3.3. Οι Υπηρεσίες του Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης υποχρεούνται να παρέχουν κάθε στοιχείο ή πληροφορία που ζητά ο επικεφαλής παράταξης που μετέχει στο Συμβούλιο του συγκεκριμένου Οργανισμού προκειμένου να ασκήσει τα καθήκοντά του τόσο για την διαμόρφωση όσο και για τον έλεγχο

της εφαρμογής των Αποφάσεων. Η άρνηση ή παρακώλυση εκ μέρους του αρμοδίου υπαλλήλου αποτελεί ειδικό πειθαρχικό παράπτωμα.

3.4. Κατοχυρώνονται ειδικές διαδικασίες εσωτερικού πολιτικού ελέγχου που συνίστανται στα δικαιώματα των Συμβούλων και ειδικότερα της μειοψηφίας να λαμβάνει γνώση για όλα τα θέματα που αφορούν την λειτουργία του Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης, την εφαρμογή των Αποφάσεων, την οικονομική διαχείριση και την εξέλιξη των προγραμμάτων δράσης που αποφασίζει το Συμβούλιο.

4. Η αρχή της αποτελεσματικότητας καθώς και **η αρχή της οικονομικότητας** (σχέση κόστους / οφέλους) διέπουν όλες τις λειτουργίες των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, τόσο κατά τη διαδικασία λήψης των αποφάσεων όσο και κατά την παροχή υπηρεσιών.

4.1. Η επίτευξη των στόχων της αποτελεσματικότητας και της οικονομικότητας αποτελεί καθήκον των οργάνων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Για τον σκοπό αυτό εφαρμόζονται **δείκτες αποδοτικότητας** στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και στις υπηρεσίες τους.

4.2. Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης συγκροτούν **Μονάδες Εσωτερικού Ελέγχου**. Οι Μονάδες αυτές ελέγχουν την αποδοτικότητα των υπηρεσιών και των λειτουργιών του Οργανισμού, υποβάλλουν προτάσεις για την βελτίωσή τους και παρέχουν επιστημονική και τεχνική υποστήριξη στον Οργανισμό για την καλύτερη λειτουργία του

Οι Μονάδες Εσωτερικού Ελέγχου εξετάζουν επίσης παράπονα και καταγγελίες πολιτών και χρηστών των υπηρεσιών του Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης και υποβάλλουν εκθέσεις προς τα αρμόδια όργανα του Οργανισμού .

Σε τακτά χρονικά διαστήματα που δεν υπερβαίνουν το έτος η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου παρουσιάζει πλήρη Έκθεση για την λειτουργία του Οργανισμού η οποία συζητείται στο Συμβούλιο και δημοσιοποιείται μαζί με το

Πρακτικό της συζήτησης και την σχετική Απόφαση του Συμβουλίου με τρόπον ώστε να έχουν τη δυνατότητα να λάβουν γνώση όλοι οι πολίτες που κατοικούν στην περιοχή του Οργανισμού.

Πρωτοβάθμιοι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης μπορούν να συγκροτούν από κοινού Διαδημοτικές Μονάδες Εσωτερικού Ελέγχου.

5. Η αρχή της συνεργασίας που διέπει την κατανομή των αρμοδιοτήτων αποτελεί βασική αρχή λειτουργίας των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

5.1. Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης για την αποτελεσματική άσκηση των αρμοδιοτήτων τους ή την συγκρότηση υπηρεσιών υποστήριξης της λειτουργίας τους συνάπτουν συμβάσεις συνεργασίας ή συγκροτούν οργανισμούς συνεργασίας με δική τους πρωτοβουλία, κατά κανόνα, και κατ' εξαίρεση κατόπιν νομοθετικής επιταγής.

6. Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης μπορούν να αναλαμβάνουν την άσκηση αρμοδιοτήτων που ανήκουν στο Κράτος, στα κεντρικά ή περιφερειακά όργανά του, στους Δημόσιους Οργανισμούς ή σε Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης διαφορετικού βαθμού. **Η ανάθεση** αυτών των **αρμοδιοτήτων** μπορεί να γίνεται με πρωτοβουλία του αναθέτοντος και του αναλαμβάνοντος φορέα ή με ειδική διάταξη νόμου.

6.1. Όταν η ανάθεση αρμοδιότητας γίνεται με διάταξη νόμου εφαρμόζεται η σχετική συνταγματική επιταγή για την μεταφορά και των αναγκαίων πόρων.

6.2. Όταν η ανάθεση γίνεται με πρωτοβουλία των φορέων που αναθέτουν και εκείνων που αναλαμβάνουν ή όταν η ειδική διάταξη νόμου που προβλέπει την ανάθεση παρέχει διακριτική ευχέρεια στους φορείς για να εξειδικεύσουν τους όρους και τις προϋποθέσεις της ανάθεσης συνάπτεται πάντοτε Σύμβαση Ανάθεσης.

6.3. Η ανάθεση αρμοδιοτήτων στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης από τις κεντρικές υπηρεσίες των Υπουργείων, τις Περιφέρειες, τους Δημόσιους Οργανισμούς ή Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης διαφορετικού βαθμού ή και αντίστροφα, συνοδεύεται από κανονισμό ανάθεσης ο οποίος προβλέπει τη διαδικασία χρηματοδότησης, τον προϋπολογισμό και τις κατευθύνσεις που καθορίζει ο αναθέτων την αρμοδιότητα. Ο κανονισμός αποτελεί τμήμα της Σύμβασης Ανάθεσης η οποία έχει συγκεκριμένη διάρκεια που μπορεί να ανανεώνεται.

Ε.

ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

1. Τα αιρετά όργανα διοίκησης των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης είναι:

- ✓ **Το Συμβούλιο**, που εκλέγεται άμεσα και αποτελεί το κυρίαρχο Αντιπροσωπευτικό Σώμα του Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης.
- ✓ **Δήμαρχος ή Νομάρχης**, ως «Πολιτικός Διοικητής» του Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ο οποίος εκλέγεται άμεσα, όπως ορίζει ο νόμος.
- ✓ **Συλλογικό εκτελεστικό όργανο** στο οποίο μετέχει και προεδρεύει ο Δήμαρχος ή ο Νομάρχης αντίστοιχα. Αυτός προτείνει στο Συμβούλιο τον ορισμό των μελών του εκτελεστικού οργάνου.

2. Το συλλογικό εκτελεστικό όργανο ασκεί τη διοίκηση του Οργανισμού, στο πλαίσιο των Αποφάσεων, των κατευθύνσεων και των προγραμμάτων που εγκρίνει το Συμβούλιο.

3. Το Συμβούλιο αποφασίζει για τις κανονιστικές πράξεις που ανήκουν στην αρμοδιότητα του Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης, συζητά και εγκρίνει τα

Προγράμματα Δράσης, τον Προϋπολογισμό και Απολογισμό, και γενικώς ασκεί την προγραμματική λειτουργία. Επίσης το Συμβούλιο αποφασίζει για τα θέματα που ο νόμος αναθέτει στην αρμοδιότητά του.

Το Συμβούλιο ελέγχει τις αποφάσεις των εκτελεστικών οργάνων όσο αφορά την εναρμόνισή τους με τον Προϋπολογισμό και τα Προγράμματα Δράσης. Επίσης το Συμβούλιο ασκεί έλεγχο στις αποφάσεις των παραπάνω εκτελεστικών οργάνων και μετά από αίτηση δημοτών ή άλλων τοπικών συλλογικών φορέων.

4. Η άμεση διοίκηση των υπηρεσιών ασκείται από τον Γενικό Διευθυντή του Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης ο οποίος ορίζεται με θητεία ο οποίος επιλέγεται με βάση τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα όπως ο νόμος προβλέπει.

Ο Γενικός Διευθυντής συνεργάζεται με τον Δήμαρχο ή τον Νομάρχη για την εφαρμογή των αποφάσεων του Συμβουλίου και του συλλογικού εκτελεστικού οργάνου του Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Ο Δήμαρχος ή ο Νομάρχης έχουν την πολιτική ευθύνη για την λειτουργία των υπηρεσιών ενώ ο Γενικός Διευθυντής έχει την διοικητική ευθύνη.

ΣΤ.

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

1. Η Πολιτεία διαμορφώνει σε συνεργασία με τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης τις πολιτικές για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού που διοικεί ή εργάζεται στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

2. Οι αιρετοί λειτουργοί των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης έχουν δικαίωμα σε διαρκή επιμόρφωση η οποία να καλύπτει όλο το φάσμα των δημοσίων πολιτικών που ανήκουν ή ανατίθενται στην αρμοδιότητα του Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης στον οποίο υπηρετούν.

3. Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρέπει να διαθέτουν το αναγκαίο και κατάλληλο προσωπικό για την άσκηση του συνόλου των αρμοδιοτήτων τους. Για τον σκοπό αυτό προσαρμόζουν το οργανόγραμμά τους και τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας, βελτιώνοντας διαρκώς την ποιοτική σύνθεση του προσωπικού τους και αξιοποιώντας γιαυτό τις δομές επιμόρφωσης του προσωπικού. Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης οφείλουν να αντιμετωπίζουν τις ανάγκες σε ανθρώπινο δυναμικό προγραμματίζοντας τις προσλήψεις νέου προσωπικού με γνώμονα την σχέση κόστους λειτουργίας και αποδοτικότητας, την ανασύνθεση του προσωπικού τους με ποιοτικά κριτήρια και μείωση των ποσοτικών αναγκών με τη διαρκή κατάρτιση του εξειδικευμένου προσωπικού τους σε νέα συγγενή με τα τυπικά τους προσόντα καθήκοντα.

3.1. Εφαρμόζεται, υποχρεωτικά, πρόγραμμα κατάρτισης των υπαλλήλων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης για κάθε νέα αρμοδιότητα που μεταφέρεται σε αυτούς.

4. Συγκροτείται Μητρώο Προσωπικού των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης Πρώτου και Δευτέρου Βαθμού. Με βάση τα δεδομένα που προκύπτουν από το Μητρώο καθορίζονται οι γενικοί δείκτες εκπαίδευσης και αποδοτικότητας των Υπαλλήλων. Με βάση τους δείκτες αυτούς η Πολιτεία σε συνεργασία με τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης σχεδιάζει και υλοποιεί πολυετή ή ετήσια Προγράμματα βελτίωσης της σύνθεσης του υπηρεσιακού προσωπικού των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Z.

ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΗ ΘΕΣΗ ΤΩΝ ΑΙΡΕΤΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

1. Η Πολιτεία προστατεύει το δικαίωμα κάθε πολίτη που εκλέγεται στα όργανα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης να εκπληρώσει την αποστολή του διαθέτοντας τον αναγκαίο χρόνο, τις υπηρεσίες υποστήριξης και τους αναγκαίους πόρους με τον τρόπο και τις προϋποθέσεις που ορίζει ο νόμος

2. Η συμπεριφορά των αιρετών λειτουργών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, πρέπει να υπακούει στις αρχές της νομιμότητας, της διαφάνειας και της χρηστής διοίκησης με απόλυτο σεβασμό στη διάκριση των λειτουργιών, αρμοδιοτήτων και ευθυνών των αιρετών λειτουργών από τις αντίστοιχες λειτουργίες, αρμοδιότητες και ευθύνες των προϊσταμένων των υπηρεσιών του Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης

2.1. Οι αιρετοί λειτουργοί της Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρέπει να απέχουν από την συζήτηση και την ψηφοφορία Αποφάσεων που σχετίζονται με τα ιδιωτικά τους συμφέροντα ή τα συμφέροντα συγγενών τους έως τρίτου βαθμού.

Η υποχρέωση της αποχής δεν εφαρμόζεται στις κανονιστικές αποφάσεις, στις προγραμματικές αποφάσεις ή στις αποφάσεις γενικού περιεχομένου, εκτός εάν αποδεικνύεται έμφαση ή έμμεση συσχέτιση του περιεχομένου της Απόφασης με ειδικά ενδιαφέροντα του αιρετού ή συγγενή τους έως τρίτου βαθμού.

2.2. Τα μέλη του εκτελεστικού οργάνου που είναι αρμόδια για τον τομέα της Πολεοδομίας, των Δημοσίων Έργων και των Τεχνικών Υπηρεσιών πρέπει να απέχουν από την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας σε ιδιωτικά ή δημόσια έργα στην περιοχή την οποία ασκούν της αρμοδιότητές τους

3. Οι αιρετοί λειτουργοί της Τοπικής Αυτοδιοίκησης που είναι Δημόσιοι Υπάλληλοι δεν μπορούν να μετατεθούν, αποσπαστούν ή εν γένει απομακρυνθούν από τον τόπο που ασκούν τις αρμοδιότητές τους σε όλη τη διάρκεια της θητείας τους, παρά μόνο εάν συναινέσουν οι ίδιοι.

3.1. Η αίτηση αυτών των αιρετών για να μετακινηθούν πλησιέστερα στον τόπο που ασκούν την αποστολή τους πρέπει να εξετάζεται κατά προτεραιότητα και ευνοϊκά από τον εργοδότη.

4. Οι αιρετοί λειτουργοί της Τοπικής Αυτοδιοίκησης δικαιούνται οικονομική αποζημίωση, αντίστοιχη των οικονομικών δυνατοτήτων του Οργανισμού στον οποίο υπηρετούν, για την κάλυψη των εξόδων που προκύπτουν από την άσκηση της εντολής. Για τον προσδιορισμό της αποζημίωσης λαμβάνεται υπόψη το παρεχόμενο έργο καθώς και αντίστοιχα ασφαλιστικά δικαιώματα.

5. Η Πολιτεία οφείλει να μεριμνά για την διαρκή επιμόρφωση των αιρετών λειτουργών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε συνεργασία με την Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδας και την Ένωση Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων Ελλάδας.

Η.

ΣΧΕΣΕΙΣ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Ι. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΑ- ΕΠΟΠΤΕΙΑ

1. Οι Αποφάσεις των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης είναι άμεσα εκτελεστές και υπόκεινται αποκλειστικά σε έλεγχο νομιμότητας.

Ο έλεγχος νομιμότητας ασκείται από τις αρμόδιες διοικητικές ή δικαστικές Αρχές.

Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης υποχρεούνται να κοινοποιούν στην Περιφέρεια τις Πράξεις των οργάνων τους σχετικά με:

- ✓ Προϋπολογισμό, ετήσιο γενικό πρόγραμμα έργων και τις τροποποιήσεις τους καθώς τον απολογισμό ή ισολογισμό
- ✓ Αναθέσεις έργων, εργασιών, μελετών και προμηθειών
- ✓ Θέματα προσωπικού του Οργανισμού
- ✓ Αποφάσεις κανονιστικού Περιεχομένου
- ✓ Αξιοποίηση της περιουσίας.
- ✓ Σύσταση νομικών προσώπων και Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας

Στις παραπάνω Πράξεις η Περιφέρεια ελέγχει την νομιμότητα και παραπέμπει σε αρμόδια Επιτροπή τις πράξεις εκείνες που κρίνει παράνομες.

2. Όλες οι Πράξεις και Αποφάσεις των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης δημοσιεύονται εντός τριών ημερών από την λήψη ή την έκδοσή τους με την ανάρτησή τους στο Πίνακα Δημοσίευσης που αναρτάται έξω από την έδρα του Οργανισμού, με τρόπο ώστε να είναι δυνατή η πρόσβαση κάθε πολίτη σε αυτόν.

2.1. Ο νόμος μπορεί να προβλέπει τον τρόπο δημοσιότητας των Πράξεων και Αποφάσεων και σε περισσότερους από έναν Πίνακες, τα κριτήρια επιλογής του χώρου τοποθέτησής τους καθώς και την τοποθέτηση σε Δημοτικά Διαμερίσματα για τους Πρωτοβάθμιους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή σε έδρες των Πρωτοβάθμιων Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης για τις Πράξεις και Αποφάσεις των Δευτεροβάθμιων Οργανισμών.

2.3. Ο νόμος μπορεί να προβλέπει την χρήση τεχνολογικό και ηλεκτρονικών μέσων για την δημοσιότητα των πράξεων και Αποφάσεων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης

3. Τα όργανα των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης οφείλουν να αποφασίζουν με κριτήριο το δημόσιο συμφέρον, με απόλυτη ελευθερία και διαφάνεια υπακούοντας στους νόμους.

4. Τα μέλη των οργάνων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης υπόκεινται αποκλειστικά σε κατασταλτικό πειθαρχικό έλεγχο όταν παραβιάζουν τα οριζόμενα από τον νόμο καθήκοντά τους.

5. Τα μέλη των οργάνων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης υπέχουν αστική ευθύνη όταν με πράξεις ή παραλήψεις τους, από δόλο ή βαριά αμέλεια, ζημιώσουν τον Οργανισμό στον οποίο υπηρετούν.

6. Τα μέλη των οργάνων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης εκπίπτουν του αξιώματός τους όταν προβαίνουν σε αξιόποινες πράξεις οι οποίες τους καταλογίζονται σε αμετάκλητη δικαστική απόφαση.

6.1. Τα μέλη οργάνων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης τίθενται σε προσωρινή αργία όταν προφυλακίζονται -εκτός από τις περιπτώσεις που διώκονται για αδίκημα που διέπραξαν εφαρμόζοντας απόφαση συλλογικού οργάνου- καθώς και όταν κατηγορούνται με αμετάκλητο βούλευμα για κακούργημα

II. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΑ

1. Η οικονομική αυτοτέλεια συνίσταται στο δικαίωμα των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης να διαθέτουν τους πόρους που είναι αναγκαίοι για την εκπλήρωση της αποστολής τους.

1.1. Η Πολιτεία έχει την υποχρέωση να κατοχυρώνει το δικαίωμα των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης να αντλούν πόρους από πηγές οι οποίες

ανήκουν αποκλειστικά σε αυτούς, όπως τα τοπικά έσοδα, η αξιοποίηση της περιουσίας κ.ο.κ.

1.2. Η Πολιτεία έχει την υποχρέωση να διευκολύνει την πρόσβαση των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης στο χρηματοπιστωτικό σύστημα θεσπίζοντας κανόνες και όρους που επιτρέπουν την ασφαλή συναλλαγή των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και την ανταπόκρισή τους στις υποχρεώσεις που αναλαμβάνουν, παρέχοντας τις αναγκαίες εγγυήσεις.

1.3. Η Πολιτεία έχει την υποχρέωση, σε συνεργασία με τις Συλλογικές Ενώσεις των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, να οργανώνει και να βελτιώνει το Σύστημα των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων προκειμένου να καλύπτονται οι βασικές λειτουργικές ανάγκες των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και να ενισχύονται οι επενδυτικές δραστηριότητες των ασθενεστερών οικονομικά Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

1.4. Η Πολιτεία σε συνεργασία με τις Συλλογικές Ενώσεις των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης καθορίζει το ποσοστό των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων που κατευθύνονται στην εφαρμογή γενικών ή ειδικών δημόσιων πολιτικών και αναφέρονται κυρίως στην άσκηση νέων αρμοδιοτήτων ή την υποστήριξη της παρέμβασης των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε νέους τομείς τοπικών πολιτικών που καθορίζονται στον Ελληνικό Χάρτη Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

2. Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης έχουν την υποχρέωση να επιχειρούν διαρκώς την αύξηση των ιδίων πόρων βελτιώνοντας την ικανότητα άντλησής τους με την χρηστή και αποδοτική διαχείριση των πηγών αυτοχρηματοδότησής τους.

2.1. Η Πολιτεία δημιουργεί, σε συνεργασία με τις Συλλογικές Ενώσεις των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης τις κατάλληλες δομές για την παρακολούθηση των οικονομικών δεδομένων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης έτσι

ώστε να βελτιώνει το θεσμικό πλαίσιο και τις χρηματοδοτικές της πολιτικές προς την κατεύθυνση της κατοχύρωσης της οικονομικής αυτοτέλειας των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

2.2. Η Πολιτεία λαμβάνει τα αναγκαία νομοθετικά μέτρα και συγκροτεί δομές παρακολούθησης και αξιολόγησης προκειμένου να παρέχει στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης τα μέσα υποστήριξης για να βελτιώνουν την αποδοτικότητα της οικονομικής τους διαχείρισης.

3. Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης οφείλουν να ενημερώνουν σε τακτά χρονικά διαστήματα με τρόπο σαφή και αποτελεσματικό τους πολίτες τους για τα δεδομένα της οικονομικής κατάστασης, το κόστος των παρεχομένων υπηρεσιών και το κόστος των επενδύσεών τους.

III. ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

1. Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης συντάσσουν και υλοποιούν με απόφαση των Συμβουλίων τους:

- ✓ Τριετές Επιχειρησιακό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα το οποίο εναρμονίζεται με το Πολυετές Αναπτυξιακό Πρόγραμμα
- ✓ Ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης που εξειδικεύεται σε επιμέρους τομεακά προγράμματα και υλοποιεί το τριετές Αναπτυξιακό Πρόγραμμα. Σε αυτό αντιστοιχεί ο ετήσιος Προϋπολογισμός του Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης και το Γενικό Πρόγραμμα Έργων (τεχνικό πρόγραμμα).

2. Τα προαναφερόμενα Προγράμματα που συντάσσουν και υλοποιούν οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης εναρμονίζονται με τα αντίστοιχα Προγράμματα της Κρατικής Διοίκησης

3. Το σύστημα του Δημοκρατικού Προγραμματισμού καθορίζεται από μορφή που προσλαμβάνει η διοικητική δομή τη χώρας ικανοποιώντας τρεις βασικούς όρους:

- ✓ Την αποφασιστική λειτουργία των τοπικών αντιπροσωπευτικών σωμάτων, των Συμβουλίων.
- ✓ Την συνθετική λειτουργία που πρέπει να επιτυγχάνεται σε περιφερειακό επίπεδο μεταξύ των γενικών προγραμμάτων του Κράτους και των Προγραμμάτων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου και δευτέρου βαθμού.
- ✓ Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης εφαρμόζουν πριν από τη λήψη των προγραμματικών αποφάσεων διαδικασίες διαβούλευσης με τους τοπικούς παραγωγικούς και κοινωνικούς φορείς.

IV. ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΥΓΚΛΙΣΗΣ

1. Η Πολιτεία έχει την υποχρέωση να εφαρμόζει σε όλες τις πολιτικές που απευθύνονται στην Τοπική Αυτοδιοίκηση **κανόνες και να οργανώνει διαδικασίες για την σύγκλιση** των ανισοτήτων που διαπιστώνονται μεταξύ των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ιδιαίτερα σε εκείνες τις περιπτώσεις που οι ανισότητες αυτές οφείλονται σε αντικειμενικούς παράγοντες όπως η γεωγραφική θέση, η γενικότερη αναπτυξιακή κατάσταση της περιοχής, η δημογραφική κατάσταση κ.λ.π.

Ιδιαίτερη μέριμνα πρέπει να λαμβάνεται για την εφαρμογή της επιταγής του άρθρου 101 Συντ. στις νησιώτικές περιοχές της χώρας

2. Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης οφείλουν να συνεργάζονται με την Πολιτεία για την συγκρότηση και την λειτουργία των διαδικασιών σύγκλισης σε όλους τους τομείς που αναφέρεται αυτό εφαρμόζοντας την αρχή της αλληλεγγύης μεταξύ των περιοχών της χώρας τόσο σε εθνικό όσο και σε ενδοπεριφερειακό επίπεδο.

3. Η Πολιτεία οφείλει να οργανώνει το σύνολο των πολιτικών σύγκλισης σε ένα σύστημα κανόνων και δομών που να βασίζεται στην εφαρμογή αντικειμενικών κριτηρίων, στη διαφάνεια και την αλληλεγγύη, αξιοποιώντας τα δεδομένα που παρέχουν οι δείκτες αξιολόγησης των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

4. Η Πολιτεία, αξιοποιεί στο πλαίσιο των πολιτικών σύγκλισης, υποστηρικτικούς μηχανισμούς που οργανώνει για λογαριασμό και σε συνεργασία με τις Συλλογικές Ενώσεις των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης προκειμένου να παρέχονται επιστημονικές και τεχνοκρατικές υπηρεσίες στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης που δεν έχουν τη δυνατότητα πρόσβασης, αυτοτελώς, σε αυτές τις υπηρεσίες

Θ.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΧΑΡΤΗ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

1. Για την εφαρμογή του Ελληνικού Χάρτη Τοπικής Αυτοδιοίκησης εκπονείται Επιχειρησιακό Σχέδιο. Στο Σχέδιο αυτό συναρθρώνονται όλα τα επιμέρους επιχειρησιακά προγράμματα που αντιστοιχούν στα Κεφάλαια του Χάρτη.

Σε κάθε Επιχειρησιακό Πρόγραμμα καθορίζονται τα μέτρα και οι ενέργειες, προσδιορίζεται το χρονοδιάγραμμα, ο προϋπολογισμός και οι πόροι που διατίθενται για την υλοποίησή τους.

Σε κάθε Επιχειρησιακό Πρόγραμμα καθορίζονται οι διαδικασίες αξιολόγησης του Προγράμματος ανά μέτρο και δράση καθώς και οι διαδικασίες ενσωμάτωσης των παρεμβάσεων για την βελτίωση του Προγράμματος.

2. Συγκροτείται Επιτροπή Παρακολούθησης της Εφαρμογής του Ελληνικού Χάρτη Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην οποία εντάσσονται οι Επιτροπές Παρακολούθησης κάθε ενός Επιχειρησιακού Προγράμματος που αποτελεί μέρος του Επιχειρησιακού Σχεδίου.